

GG

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 45.575/2
DU 8 DÉCEMBRE 2008

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Vice-Premier Ministre et Ministre de la Justice, le 1er décembre 2008, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal "portant désignation de l'institution chargée de tenir une base de données reprenant les informations pertinentes relatives aux émetteurs dans le cadre de la dématérialisation de leurs titres", a donné l'avis suivant :

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2/, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996, et remplacé par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

"Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door de dwingende noodzaak de rechtszekerheid te verzekeren ten behoeve van de rechtsonderhorigen gezien het feit dat de database Demat sinds november 2007 operationeel is voor de aanlevering van de gegevens. Sinds eind december 2007 kan deze door eenieder ondervraagd worden die hierop een abonnement heeft genomen. Dat de rechtszekerheid gebiedt dat die reeds aangekondigde en verwerkte wijzigingen zo snel mogelijk worden omgezet in ter zake geldende reglementering aangaande".

*

* *

Cette motivation ne suffit toutefois pas à établir l'existence d'une urgence telle que le délai de trente jours prévu par l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1/, des lois coordonnées sur le Conseil d'État ne pourrait être accordé à la section de législation pour communiquer son avis sans compromettre "la sécurité juridique en faveur des sujets de droit". Elle ne fait en réalité état d'aucun fait concret et pertinent dont il pourrait se déduire que les dispositions en projet sont à ce point urgentes qu'il s'impose de recourir à la procédure visée à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2/, desdites lois coordonnées.

Or, l'obligation de la motivation pertinente de l'urgence résulte d'une disposition légale expresse. La violation de cette obligation vicie l'arrêté attaqué en raison de la violation d'une formalité substantielle et peut conduire à son éventuelle annulation par la section du contentieux administratif du Conseil d'État ou le constat de son illégalité sur la base de l'article 159 de la Constitution. La section de législation du Conseil d'État est donc tenue de vérifier la pertinence de la motivation formelle de l'urgence invoquée sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2/, des lois coordonnées sur le Conseil d'État. Elle doit par conséquent conclure à l'irrecevabilité de la demande au regard de cette disposition.

La chambre était composée de

Messieurs	Y. KREINS,	président de chambre,
	P. LIÉNARDY,	conseillers d'État,
Mesdames	M. BAGUET,	
	A.-C. VAN GEERSDAELE,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. J.-L. PAQUET, premier auditeur.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

A.-C. VAN GEERSDAELE

Y. KREINS

GG

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 45.575/2
VAN 8 DECEMBER 2008

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 1 december 2008 door de Vice-Eerste-Minister en Minister van Justitie verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot aanwijzing van de instelling belast met het bijhouden van een gegevensbank die de relevante informatie over de emittenten in het kader van de dematerialisatie van hun effecten herneemt", heeft het volgende advies gegeven :

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 2/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en vervangen bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt die motivering in de brief met de adviesaanvraag aldus:

"Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door de dwingende noodzaak de rechtszekerheid te verzekeren ten behoeve van de rechtsonderhorigen gezien het feit dat de database Demat sinds november 2007 operationeel is voor de aanlevering van de gegevens. Sinds eind december 2007 kan deze door eenieder ondervraagd worden die hierop een abonnement heeft genomen. Dat de rechtszekerheid gebiedt dat die reeds aangekondigde en verwerkte wijzigingen zo snel mogelijk worden omgezet in ter zake geldende reglementering aangaande".

*

* *

Die motivering is evenwel niet voldoende als bewijs voor het bestaan van een zodanige spoedeisendheid dat aan de afdeling wetgeving om haar advies te geven niet een termijn van dertig dagen kan worden verleend als voorgeschreven in artikel 84, § 1, eerste lid, 1/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zonder dat daarmee "de rechtszekerheid (...) ten behoeve van de rechtsonderhorigen" in het gedrang komt. Er wordt in die motivering eigenlijk geen enkel concreet en relevant gegeven vermeld waaruit kan worden afgeleid dat de ontworpen bepalingen dermate spoedeisend zijn dat gebruik gemaakt moet worden van de procedure genoemd in artikel 84, § 1, eerste lid, 2/, van de voornoemde gecoördineerde wetten.

De verplichting om de spoedeisendheid op deugdelijke wijze te motiveren volgt echter uit een uitdrukkelijke wetsbepaling. Wanneer niet aan die verplichting wordt voldaan, wordt de geldigheid van het bestreden besluit aangetast wegens schending van een substantieel vormvereiste, wat kan leiden tot de eventuele nietigverklaring ervan door de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State of tot de vaststelling dat het besluit onwettig is op grond van artikel 159 van de Grondwet. De afdeling wetgeving van de Raad van State moet dus nagaan of de uitdrukkelijke motivering van de spoedeisendheid die wordt aangevoerd op grond van artikel 84, § 1, eerste lid, 2/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State deugdelijk is. Ze moet bijgevolg besluiten dat de adviesaanvraag in het licht van die bepaling onontvankelijk is.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	Y. KREINS,	kamervoorzitter,
	P. LIÉNARDY,	staatsraden,
Mevrouwen	M. BAGUET,	
	A.-C. VAN GEERSDAELE,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J.-L. PAQUET, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LIÉNARDY.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-C. VAN GEERSDAELE

Y. KREINS